

โครงการประเพณีปีใหม่เมียน องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อ อำเภอน่าน จังหวัดน่าน

๑. ชื่อโครงการ โครงการประเพณีปีใหม่เมียน

๒. ความสัมพันธ์โครงการกับการพัฒนาท้องถิ่น

๒.๑ โครงการตามแผนพัฒนา อบต.บ่อ (๒๕๖๑-๒๕๖๕) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น แนวทางการพัฒนา อนุรักษ์ พัฒนา สนับสนุน ส่งเสริมและบูรณาการด้านศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

๒. ผู้รับผิดชอบโครงการ

องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อ อำเภอน่าน จังหวัดน่าน

๓. หลักการและเหตุผล

ปีใหม่เมียน (เจีย เชียง เหยียง) ในช่วงเทศกาลตรุษจีนของทุกปี จะเป็นประเพณีของชาวจีนสืบทอดมาตั้งแต่บรรพบุรุษ ที่ชาวไทยเชื้อสายจีนทุกคนต่างนับถือสืบทอดมาจนถึงรุ่นลูกหลาน เทศกาลตรุษจีน ถือว่าเป็นเทศกาลวันปีใหม่ของชาวจีน เช่นเดียวกับกับชนชาวเขากลุ่มหนึ่ง ที่มีเชื้อสายจีนมาตั้งแต่บรรพบุรุษเช่นกัน คือชนเผ่าเย้า หรือเมียน ที่มีถิ่นฐานบ้านเรือนตั้งอยู่บนเทือกเขาสูงในเขตภาคเหนือของไทย ทุกปีชาวเมียนหรือเย้า ต่างได้ดำเนินกิจกรรมประเพณีเพื่อระลึกถึงบรรพชน และเป็นวันสำคัญของชีวิต เฉกเช่นเดียวกับวันปีใหม่ของชาวไทย หรือชนชาติต่างๆ ปีใหม่เมียน คือ วันตรุษจีน ตรงกับวันขึ้น ๑ ค่ำเดือน ๑ (จะนับ วัน เดือน ปีแบบจีน) ก่อนถึงวันขึ้นปีใหม่เมียนจะมีการจัดเลี้ยงผับบรรพบุรุษและเพื่อส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ที่จะเข้ามา ภายในงานฉลองเทศกาลปีใหม่นั้น จะมีการจัดกิจกรรมอยู่มากมาย เช่น การพบปะญาติมิตร การรับขวัญด้วยไข่แดงฟองที่ตั้งของชนเผ่าเมียนหรือเย้าในประเทศ จะกระจายในเขตภาพเหนือ ได้แก่ เชียงราย เชียงใหม่แพร่ พะเยา น่าน ลำปาง กำแพงเพชร เพชรบูรณ์ สุโขทัย เป็นต้น

เนื่องจากเผ่าเมียนใช้วิธีนับวันเดือนปีแบบจีน ดังนั้น วันฉลองปีใหม่จึงเริ่มพร้อมกันกับชาวจีน คือ วันตรุษจีน ช่วงวันขึ้นปีใหม่ บรรดาญาติพี่น้องของ แต่ละครอบครัว ที่แต่งงานแยกครอบครัวออกไปอยู่ที่อื่น ก็จะมาพบกันกลับมาเยี่ยมพ่อแม่ และญาติพี่น้องของตนเอง เป็นการพบปะสังสรรค์ และทำพิธีบวงสรวงบรรพบุรุษร่วมกันเลี้ยงเมียน พิธีนี้จะเริ่มถือว่าเป็นวันส่งท้ายปีเก่า เป็นการแสดงความขอบคุณแก่วิญญาณ บรรพบุรุษที่ได้คุ้มครองดูแลเรา ในรอบปีที่ผ่านมาด้วยดี วันขึ้นปีใหม่ ผู้ใหญ่จะต้มไข่เพื่อย้อมไข่แดง ส่วนเด็ก ๆ ตื่นขึ้นมาก็จุดประทัด หรือยิงปืนเพื่อเป็นสิริมงคล และเฉลิมฉลองปีใหม่ และทำพิธี “ปาย ฮหย้ง” เป็นพิธีไหว้บรรพบุรุษหรือศาลเจ้า เป็นความหมายว่าปีเก่าได้ผ่านพ้นไปแล้ว สิ่งไม่ดีต่าง ๆ ก็ขอให้หมด หรือผ่านไปเสีย เริ่มปีใหม่แล้วขอให้มีความสุขดี ๆ การดำรงชีวิตสะดวก ราบรื่น ไม่มีปัญหาอุปสรรค และอื่น ๆ พิธีนี้แต่ละครอบครัวแล้วแต่จะทำหรือไม่ บางทีก็ทำหมดทั้งหมู่บ้าน ซึ่งจะมีการเวียนไหว้กันไปจนครบทุกบ้าน หรือบางครั้งอาจมีการไหว้เป็นสายตระกูลหรือเครือญาติเท่านั้น เมื่อทำพิธีไหว้บรรพบุรุษ เสร็จแล้ว พ่อแม่ก็จะนำไข่แดงมาแจกให้กับเด็ก ๆ และญาติพี่น้องที่มาร่วมงาน แล้วผูกเชือกให้สวยงาม ต่อจากนั้นก็จะทำอาหารรับประทาน มีการสังสรรค์กันตามประสาญาติพี่น้อง และเพื่อนร่วมงาน งานปีใหม่เมียนจะจัดกัน ๓ วัน มีวันที่สำคัญที่สุด คือวันแรก วันไหว้วิญญาณบรรพบุรุษ ส่วนวันที่ ๒ และ ๓ จะเป็นการสังสรรค์กับเหล่านมิตร และอยู่อย่างสงบตามวิถีชีวิตของชาวเมียนผู้รักความสงบ

ตำบลปอ เป็นตำบลหนึ่งในจังหวัดน่านที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตที่มีความแตกต่างทางเผ่าพันธุ์ เพราะประกอบด้วยชนหลายเชื้อชาติ ศาสนา เป็นต้นว่า ชนชาวเขาเผ่าต่าง ๆ เช่น ชาวเขาเผ่าเมี่ยน(เย้า) ขมุ ลื้อ รวมทั้งชนพื้นเมือง จึงทำให้ตำบลปอมีขนบธรรมเนียม ประเพณีที่หลากหลาย สืบทอดกันมาชั่วอายุคน องค์การบริหารส่วนตำบลปอ ในฐานะหน่วยงานส่วนท้องถิ่นที่มีหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ.๒๕๕๒ มาตรา ๖๗ องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ต้องทำ (๕) ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (๘) บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒ หมวด ๒ มาตรา ๑๖ ให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจและหน้าที่ ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง (๑๑) การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่นประกอบกับ พื้นที่ตำบลปอมีชนชาวเขาเผ่าเมี่ยนอาศัยอยู่ จำนวน ๓ หมู่บ้าน ประกอบด้วย บ้านน้ำยาว บ้านทรายทอง และบ้านสันติภาพ รวมประชากรจำนวน ๑,๔๘๓ คน โดยมีการหมุนเวียนกันจัดงานประเพณีปีใหม่เมี่ยน ขึ้นในช่วงเดือน มกราคม - กุมภาพันธ์ ของทุกปี และขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์การบริหารส่วนตำบลปอ นั้น

ตามหนังสือชักซ้อมแนวทางปฏิบัติการจัดงานประเพณีตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๕๕๔๗ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๑ ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการจัดงานประเภทต่าง ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สามารถเบิกค่าใช้จ่ายตามระเบียบ

ข้อ (๒) งานประเพณี หมายถึง

๒.๑ งานประเพณีชาติ เช่นงานวันลอยกระทง งานวันสงกรานต์

๒.๒ งานประเพณีเฉพาะในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรืองานประเพณีของท้องถิ่น จะต้องมึลักษณะและวัตถุประสงค์ของการจัดงานตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

(๑) ต้องเป็นกิจกรรม หรืองานที่จัดให้มีขึ้นสืบทอดเป็นระยะเวลาที่ยาวนาน

(๒) เป็นการดำเนินการหรือกิจกรรมภายในงานที่เกิดประโยชน์สาธารณะ

(๓) มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมอันดีงาม ความเสียสละ การมีส่วนร่วม และความสามัคคีในชุมชน

(๔) ต้องไม่มีลักษณะเป็นความเชื่อส่วนบุคคล หรือกลุ่มบุคคลบางกลุ่ม

(๕) ต้องมีส่วนของกลุ่มคนที่มีส่วนร่วมในการสืบทอดประเพณีในระดับจังหวัด

อำเภอ เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบลพอสมควร

ในการพิจารณาว่างานประเพณีใดจะเป็นงานตามข้อ ๒.๒ หรือไม่ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาการจัดงานประเพณีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดว่าเรื่องใดเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในข้อ ๒.๒ แล้วเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาประกาศเป็นงานประเพณีท้องถิ่น โดยระบุให้ชัดเจนว่าเป็นงานประเพณีของท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่ง หรือหลายท้องถิ่นในเขตจังหวัด

จากหลักการดังกล่าวข้างต้น องค์การบริหารส่วนตำบลปอ อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน จึงได้เสนอโครงการประเพณีปีใหม่เมี่ยน ต่อคณะกรรมการพิจารณาการจัดงานประเพณีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อประกอบการพิจารณาและประกาศเป็นงานประเพณีของตำบลปอ ต่อไป

๔. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้การจัดงานประเพณีปีใหม่เมียนของตำบลบ่อได้รับการประกาศเป็นงานประเพณีท้องถิ่น
๒. เพื่อให้ประเพณีวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่นได้รับการสืบสาน บำรุงรักษา
๓. เพื่อให้ประเพณีปีใหม่เมียน ของชนชาวเขาเผ่าเมียนได้รับการสืบทอดจากรุ่นสู่รุ่น
๔. เพื่อเป็นการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ประเพณีที่ได้ปฏิบัติสืบทอดกันมาหลายชั่วอายุคน
๕. เพื่อให้การจัดกิจกรรมได้กระตุ้นให้ประชาชนในท้องถิ่นมีจิตสำนึกและเห็นคุณค่า สิ่งดีงามของประเพณีท้องถิ่นในการร่วมกันอนุรักษ์และหวงแหนให้คงอยู่สืบไป สร้างสายใยสัมพันธ์ที่ดีให้กับคนในชุมชน เกิดความร่วมมือร่วมใจ ช่วยเหลือ และเอื้ออาทรซึ่งกันและกัน

๕. วิธีดำเนินการ

๑. เสนอโครงการประเพณีปีใหม่เมียนเพื่อให้คณะกรรมการพิจารณาการจัดงานประเพณีขององค์รปกครองส่วนท้องถิ่น พิจารณาและประกาศเป็นงานประเพณีของตำบลบ่อ

๑. ประชุมคณะทำงานประกอบไปด้วย คณะผู้บริหาร พนักงานส่วนตำบลและพนักงานจ้าง สมาชิก อบต. คณะกรรมการสภาวัฒนธรรมตำบลบ่อ ผู้นำชุมชนที่ปรึกษาด้านวัฒนธรรม เพื่อร่วมแสดงความคิดเห็นในรูปแบบและแนวทางการดำเนินงาน

๒. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานประกอบไปด้วยฝ่ายต่าง ๆ ดังนี้

๒.๑. คณะกรรมการอำนวยการมีหน้าที่อำนวยการให้การสนับสนุนในการจัดงานประเพณีปีใหม่เมียน ให้คำปรึกษาคณะกรรมการ

๒.๒. คณะกรรมการฝ่ายตกแต่งสถานที่ มีหน้าที่จัดเตรียมจัดหาวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการตกแต่งสถานที่ทำการตกแต่งสถานที่บริเวณที่จัดงาน และจัดเก็บ

๒.๓. คณะกรรมการฝ่ายพิธีการและศาสนพิธี มีหน้าที่ดำเนินงานตามกำหนดการทั้งพิธีทางศาสนาและ กิจกรรมรื่นเริงบนเวที ดูแล ควบคุมให้กิจกรรมดำเนิน ไปด้วยความเรียบร้อย

๓. ประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรม เพื่อให้ประชาชนและผู้สนใจได้เข้าร่วมกิจกรรมทางหอกระจายข่าวหมู่บ้านและวิทยุชุมชน การจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ตามจุดต่าง ๆ

๔. ประสานขอความร่วมมือในการจัดกิจกรรมจากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น โรงเรียน สถานีอนามัย อบพร. สถานีตำรวจ ฯลฯ

๕. จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงาน

๖. จัดเตรียมสถานที่จัดกิจกรรม

๗. จัดกิจกรรมตามโครงการประเพณีปีใหม่เมียนประกอบด้วย

๑. กิจกรรมไหว้บรรพบุรุษ

๒. กิจกรรมประกวดขลุ่ยสีปวัฒนธรรมชาวเมียน

๓. กิจกรรมประกวดธิดาเมียน

๔. กิจกรรมประกวดขบวนแห่วิถีชนเผ่าเมียน

๘. สรุปและประเมินผลการดำเนินงาน

๖. ระยะเวลาดำเนินการ

เดือน มกราคม – กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๓

๗. งบประมาณดำเนินการ

องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อ ตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓ งานศาสนา วัฒนธรรมท้องถิ่น งบเงินอุดหนุน เงินอุดหนุนกิจการที่เป็นสาธารณประโยชน์ ๑) อุดหนุนคณะกรรมการ หมู่บ้านเพื่อจัดงานประเพณีปีใหม่เมียน จำนวน ๘๐,๐๐๐ บาท (แปดหมื่นบาทถ้วน)

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. งานประเพณีปีใหม่เมียนของตำบลบ่อได้รับการประกาศเป็นงานประเพณีท้องถิ่น
๒. ประเพณีวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่นได้รับการสืบสาน บำรุงรักษา
๓. ประเพณีปีใหม่เมียน ของชนชาวเขาเผ่าเมียนได้รับการสืบทอดจากรุ่นสู่รุ่น
๔. ได้ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ประเพณีที่ได้ปฏิบัติสืบทอดกันมาหลายชั่วอายุคน
๕. ได้กระตุ้นให้ประชาชนในท้องถิ่นมีจิตสำนึกและเห็นคุณค่า สิ่งดีงามของประเพณีท้องถิ่นในการ ร่วมกันอนุรักษ์และหวงแหนให้คงอยู่สืบไป สร้างสายใยสัมพันธ์ที่ดีให้กับคนในชุมชน เกิดความร่วมมือร่วมใจ ช่วยเหลือ และเอื้ออาทรซึ่งกันและกัน

๙. ผู้เสนอโครงการ

(ลงชื่อ).....ผู้เสนอโครงการ
(นายประเสริฐ แซ่จ้าว)
สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อบ้านทรายทอง

(ลงชื่อ).....ผู้เสนอโครงการ
(นายเอกมล ลิพิพัฒน์กุล)
ตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้านสันติภาพ

(ลงชื่อ).....ผู้เสนอโครงการ
(นายสาโรจน์ พนมพิบูล)
ตำแหน่ง กำนันตำบลบ่อ

๑๐. ผู้เห็นชอบโครงการ

(ลงชื่อ).....
(นายเรืองพจน์ พรหมเสน)
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อ

๑๑. ผู้อนุมัติโครงการ

(ลงชื่อ).....
(นายชาติ วงศ์สายญาติ)
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อ